

पितुर्मे यज्ञविघ्नार्थमहरत्पापनिश्चयः । सौवीरान् प्रतियाताञ्च बभूवैरप तपस्विनः । भार्यामभ्यहरन्मोहादकामा तामितोगतां ।

एष मायाप्रतिच्छन्नः कारुषार्थं तपस्विनीं । जहार भद्रां वैशालीं मातुलस्य नृशंसकृत् ।

१५००

पितृष्वसुः कृते दुःखं सुमहन्मर्षयास्यहं । दिव्याहीदं सर्वराज्ञां सन्निधावद्य वर्त्तते ।

पश्यन्ति हि भवन्तोऽद्य मय्यतीव व्यतिक्रमं । कृतानि तु परोक्षं मे यानि तानि निबोधत ।

इमं त्वस्य न शब्दामि चन्तुमद्य व्यतिक्रमं । अवलेपाद्वधार्हस्य समग्रे राजमण्डले ।

रुक्मिण्यमस्य मूढस्य प्रार्थनासीन्मुमूर्षतः । न च तां प्राप्तवान् मूढः शूद्रो वेदश्रुतीमिव ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमादि ततः सर्वे सहितास्ते नराधिपाः । वासुदेववचः श्रुत्वा चेदिराजं व्यगर्हयन् ।

१५०५

तस्य तदचनं श्रुत्वा शिशुपालः प्रतापवान् । जहाम स्वनवद्भासं वाक्यं चेदमुवाच ह ।

मत्पूर्वां रुक्मिणीं कृष्ण संसत्सु परिकीर्त्तयन् । विशेषतः पार्थिवेषु ब्रीडां न कुरुषे कथं ।

मन्यमानो हि कः सत्सु पुरुषः परिकीर्त्तयेत् । अन्यपूर्वां स्त्रियं जातु त्वदन्यो मधुसूदन ।

क्षम वा यदि ते शूद्रा मा वा कृष्ण मम क्षम । क्रुद्धादाऽपि प्रसन्नादा किं मे लज्जा भविष्यति ।

तथा ब्रुवत एवास्य भगवान् मधुसूदनः । मनसाऽचिन्तयच्चक्रं दैत्यगर्वनिमूढनं ।

१५१०

एतस्मिन्नेव काले तु चक्रं हस्तगते सति । उवाच भगवानुच्चैर्वाक्यं वाक्यविशारदः ।

शृण्वन्तु मे महीपाला येनैतत्त्वमितं मया । अपराधशतं क्षाम्य मातुरस्यैव याचने ।

दत्तं मया याचितञ्च तदै पूर्णं हि पार्थिवाः । अधुना वधयिष्यामि पश्यतां वो महीचिता ।

एवमुक्त्वा यदुश्रेष्ठश्चेदिराजस्य तत्त्वणात् । व्यपाहरत् शिरः क्रुद्धश्चक्रेणामित्रकर्षणः ।

स पपात महाबाहुर्वज्राहत इवाचलः । ततश्चेदिपतेर्देहात्तेजोऽयं ददृशुर्नृपाः ।

१५१५

उत्पतन्तं महाराज गगनादिव भास्करं । ततः कमलपत्राक्षं कृष्णं लोकनमस्कृतं ।

बवन्दे तत्तदा तेजो विवेश च नराधिप । तदद्भुतममन्यन्त दृष्ट्वा सर्वे महीचिताः ।

यद्विवेश महाबाहुं तत्तेजः पुरुषोत्तमं । अनन्धे प्रववर्ष द्यौः पपात ज्वलिताग्निः ।

कृष्णेन निहते चैद्ये चचाल चवसुन्धरा । ततः केचिन्महीपाला नाब्रुवंस्तत्र किञ्चन ।

अतीतवाक्पथे काले प्रेक्षमाणा जनार्दनं । हस्तैर्हस्ताग्रमपरे प्रत्यपिषन्मर्षिताः ।

१५२०

अपरे दशनैरोष्ठानदशनं क्रोधमूर्च्छिताः । रहस्यं केचिदार्णैयं प्रशशंसुर्नराधिपाः ।

केचिदेव सुसंरम्भा मध्यस्थास्त्वपरेऽभवन् । प्रदृष्टाः केशवं जग्मुः संस्तुवन्तो महर्षयः ।

ब्राह्मणाश्च महात्मानः पार्थिवाश्च महाबलाः । शशंसुर्निर्वृताः सर्वे दृष्ट्वा कृष्णस्य विक्रमं ।

पाण्डवस्त्वब्रवीत् भ्रातृन् सत्कारेण महीपतिं । दमघोषात्मजं वीरं संस्कारयत माचिरं ।

तथा च कृतवन्तस्ते भ्रातुर्वै शासनं तदा । चेदीनामाधिपत्ये च पुत्रमस्य महीपतेः ।

१५२५

अभ्यषिञ्चन्तदा पार्थः सह तैर्वसुध धिपैः । ततः स कुरुराजस्य क्रतुः सर्वसमृद्धिमान् ।

यूनां प्रोतिकरो राजन् स बभौ विपुलौजसः । शान्तविघ्नः सुखारम्भः प्रभूतधनधान्यवान् ।

अन्नवान् बज्रभक्षश्च केशवेन सुरचितः । समापयामास च तं राजसूयं महाक्रतुं ।